

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 27 päivänä maaliskuuta 2023

435/2023

Valtioneuvoston asetus saamelaisesta ilmastoneuvostosta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään ilmastolain (423/2022) 21 §:n nojalla:

1 §

Tehtävät

Ilmastolain (423/2022) 21 §:n 2 momentissa tarkoitettuja saamelaisen ilmastoneuvoston muita tietopohjan tuottamista koskevia tehtäviä ovat:

- 1) lausuntojen antaminen myös muista ilmastopolitiikkaa koskevista valtakunnallisista suunnitelmista kuin ilmastolain 9–12 §:ssä tarkoitetuista suunnitelmista;
- 2) tietopohjan tuottaminen kansallisen ilmastopolitiikan vaikutusten arviointia ja seurantaan varten saamelaiskulttuurin ja saamelaisten oikeuksien näkökulmasta;
- 3) lausuntojen antaminen saamelaisten kotiseutualuetta koskevista paikallisista ja alueellisista ilmastosuunnitelmista tai ilmastotoimista;
- 4) sellainen muu kuin 1–3 kohdassa tarkoitettu tietopohjan tuottaminen, joka tukee saamelaiskulttuuria ilmastonmuutoksen hillinnässä tai ilmastonmuutokseen sopeutumisessa.

2 §

Kokoonpano

Saamelaisessa ilmastoneuvostossa on puheenjohtaja, varapuheenjohtaja sekä enintään kymmenen muuta jäsentä. Vähintään puolen ilmastoneuvoston jäsenistä on oltava saamelaisen perinteisen tiedon haltijoita. Muiden ilmastoneuvoston jäsenten on edustettava ympäristötieteitä tai muita ilmastoneuvoston tehtävien kannalta keskeisiä tieteenalaja.

Puheenjohtajan tulee edustaa tieteenalaja. Varapuheenjohtajan tulee olla saamelaisen perinteisen tiedon haltija.

Ilmastoneuvostossa on oltava saamelaisen perinteisen tiedon haltijoita saamelaisten kotiseutualan eri alueilta ja mahdollisuuksien mukaan saamen eri kieliryhmistä.

3 §

Asettaminen ja toimikausi

Valtioneuvosto asettaa saamelaisen ilmastoneuvoston puheenjohtajan ja muut jäsenet neljäksi vuodeksi kerrallaan ympäristöministeriön esityksestä. Ympäristöministeriö pyytää ehdotuksia tieteenalaja edustaviksi jäseniksi yliopistoilta, valtion tutkimuslaitoksilta, ilmastoneuvoston tehtävien kannalta keskeisiltä ammattikorkeakouluilta ja Suomen ilmastopaneelilta.

435/2023

Saamelaiskäräjät valmistelee ehdotuksen ilmastoneuvoston kokoonpanoksi saamelaisen perinteisen tiedon haltijoiden osalta. Ympäristöministeriö ja saamelaiskäräjät neuvottelevat ehdotuksesta. Neuvotteluissa noudatetaan, mitä saamelaiskäräjistä annetun lain (974/1995) 9 §:ssä säädetään.

4 §

Toiminta

Saamelainen ilmastoneuvosto valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan. Ilmastoneuvosto on päätösvaltainen, kun päätöksentekoon osallistuu puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan lisäksi vähintään puolet muista ilmastoneuvoston jäsenistä.

Ilmastoneuvoston lausunnot annetaan suomeksi ja saamen kielillä.

5 §

Jäsenen toimikausi

Saamelaisen ilmastoneuvoston jäsenenä voi toimia korkeintaan kaksi toimikautta peräkkäin.

6 §

Palkkiot

Saamelaisen ilmastoneuvoston jäsenelle maksetaan vuosipalkkio. Puheenjohtajan palkkio on 5 000 euroa, varapuheenjohtajan 3 000 euroa ja jäsenen 1 500 euroa.

7 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2023.

Helsingissä 9.3.2023

Ulkoministeri Pekka Haavisto

Hallitussihteeri Karin Cederlöf

Staatâräädi asáttâs

sämmilii šonjádáhráádist

Staatâräädi miárdâs miældásávt asáttuvoo šonjádáhlaavâ (423/2022) 21 § vuáđuld:

1 §

Pargoh

Šonjádáhlaavâ (423/2022) 21 § 2 momentist uáivildum sämmilii šonjádáhráádi tiätuvuáđu pyevtitmân kyeskee eres pargoh láá:

1) ciälkkámušái adelem meid šonjádáhpoltiikân kyeskee eres vâldikodálijn vuáváámijn ko šonjádáhlaavâ 9—12 §:st uáivildum vuáváámijn;

2) tiätuvuáđu pyevtittem aalmuglii šonjádáhpoltiik vaikkuttásái árvuštállâm já čuávnum várás sâmikulttuur já sämmilij vuoigáđvuodái uáinust;

3) ciälkkámušái adelem sämmilij páikkikuávlun kyeskee páihálijn já kuávlulij šonjádáhvuváámijn tai šonjádáhtooimâin;

4) taggaar eres ko 1—3 saajeest uáivildum tiätuvuáđu pyevtittem, mii tuárju sâmikulttuur šonjádáhnuvástus hittoodmist tai šonjádáhnuvástusân vuáháduumeest.

2 §

Čuákápieijâm

Sämmilii šonjádáhráádist lii saavâjodetteijee, värisaavâjodetteijee sehe enámustáá love eres jesânid. Ucemustáá peeli šonjádáhráádi jesâinj kalgeh lede sämmilii árbivuáválii tiáđu haldášeijeh. Šonjádáhráádi eres jesâneh kalgeh ovdástid pirástiittuid tai eres šonjádáhráádi pargoi tááhust merhâšittee tiedâsuorgijd.

Saavâjodetteijee kalga ovdástid tiedâsuorgijd. Värisaavâjodetteijee kalga lede sämmilii árbivuáválii tiáđu haldášeijee.

Šonjádáhráádist kalgeh lede sämmilii árbivuáválii tiáđu haldášeijeh sämmilij páikkikuávlun jieškoduv-uv kuávlun já máhđulášvuodái mielld jieškoduv-uv sâmikielâjuávuin.

3 §

Asáttem já toimâpaje

Staatâräädi aasât sämmilii šonjádáhráádi saavâjodetteijee já eres jesânijd neelji ihán häävild pirâsministeriö iávtuttásâst. Pirâsministeriö pivdá iávtuttásâid tiedâsuorgijd ovdásteijee jesânin ollâopáttuvâin, staatâ tutkâmlájádâsâin, šonjádáhráádi pargoi tááhust merhâšittee áámmát-ollâškoovlâin já Suomâ šonjádáhpanelist.

Sâmitigge valmâštâl iávtuttâs šonjádáhráádi čuákápieijâmin sämmilii árbivuáválii tiáđu haldášeijei uásild. Pirâsministeriö já sâmitigge ráđádâleh iávtuttâsâst. Ráđádâlmijn nuávditteh, mii sâmitiggeest adelum laavâ (974/1995) 9 §:st asáttuvoo.

435/2023

4 §

Toimá

Sämmiláš šonjádáhräädi väljee juávhustis värisaavajodetteijee. Šonjádáhräädi lii meridemvöldäláš, ko miäradástohâmân uásálisteh saavajodetteijee tai värisaavajodetteijee lasseen ucemustáá peeli šonjádáhräädi eres jesânijn.

Šonjádáhräädi ciäkkámušah adeluvvojeh suomákielân já sämikieláid.

5 §

Jeessân toimápaje

Sämmilii šonjádáhräädi jesânin puáhtá toimáđ enámustáá kyehti toimápaje mañaluvái.

6 §

Pälkkimáávsuh

Sämmilii šonjádáhräädi jesânân máksoo ihepälkkimáksu. Saavajodetteijee pälkkimáksu lii 5 000 eurod, värisaavajodetteijee 3 000 eurod já jeessân 1 500 eurod.

7 §

Vuáimánpuáttim

Taat asáttás puátá vuáimán 1 peeivi cuáñuimáánu 2023.

Helsingist 9.3.2023

Olgominister Pekka Haavisto

Haldáttásčällee Karin Cederlöf

Riikksuávtõõzz asetõs

sää'm äimmõs-suávtõõzzâst

Riikksuávtõõzz tu'mmstõõgg meáldlânji šiotteet äimmõslää'jj (423/2022) 21 § nuájain:

1 §

Tuáj

Äimmõslää'jj (423/2022) 21 § 2 momée'ntest jurddum sää'm äimmõs-suávtõõzz teáttvuáđ puu't'tummuž kuõskki jee'res tuáj lie:

- 1) ciálkmi ouddmõš jee'res še äimmõs-politiikk kuõskki vä'lddkááddlaž plaanin gu äimmõslää'jj 9—12 §:st jurddum plaanin;
- 2) teáttvuáđ puu't'tummuš meersaž äimmõs-politiikk vaaiktõõzzi árvvtõõllám da seu'rrjem diõtt sää'mkulttuur da sää'm vuõiggádvuõđi kiõččámkuu'lmest;
- 3) ciálkmi ouddmõš sá'mmlai dommvuu'd kuõskki pääiklaž äimmõspanee'lest le'be äimmõstooi'min;
- 4) nákam jee'res ko 1—3 páái'kest jurddum teáttvuáđ puu't'tummuš, káá'tt tuárjjad sää'mkulttuur äimmõsmuttâz tuõ'llstõõllmõõžžâst le'be äimmõsmuttsa šiotlõõvmmõõžžâst.

2 §

Norrõs

Sää'm äimmõs-suávtõõzzâst lie saaggjää'dteei, väärrsaaggjää'dteei di jäänmõsán láái jee'res vuázzi'žžed. Oo'ccmõsán pie'll äimmõs-suávtõõzz vuázziain álgg lee'd sää'm á'rbvuõđlaž teáđ vaaldšeei. Jeárraz äimmõs-suávtõõzz vuázzi á'lğge ee'ttká'stted pírrõstiõttjid le'be jee'res äimmõs-suávtõõzz tuájai peá'lnn kõskksaž tiõdsuõ'rjid.

Saaggjää'dteei álgg ee'ttká'stted tiõdsuõ'rjid. Väärrsaaggjää'dteei álgg lee'd sää'm á'rbvuõđlaž teáđ vaaldšeei.

Äimmõs-suávtõõzzâst á'lğge lee'd sää'm á'rbvuõđlaž teáđ vaaldšeei sá'mmlai dommvuu'd jee'res vuu'din da vuáittmõõžži mie'ldd sää'm jee'res kiõlljooukin.

3 §

Šiõttummuš da toi'mmpáá'jj

Riikksuávtõs šiottat sää'm äimmõs-suávtõõzz saaggjää'dteei da jee'res vuázziain neellj eeggas vuárstes pírrõsministeria e'tkkõõzz mie'ldd. Pírrõsministeria ráukk e'tkkõõzzid tiõdsuõ'rjid ee'ttkõ'stti vuázzi'žžen universitee'ttin, riikk tu'tkkeemstroittlin, äimmõs-suávtõõzz tuájai peá'lnn kõskksaž ämmatõllškooulin da Láá'dd äimmõspanee'lest.

Sää'mte'ğg valmstááll e'tkkõõzz äimmõs-suávtõõzz norrõssán á'rbvuõđlaž teáđ vaaldšee'ji peá'lnn. Pírrõsministeria da sää'mte'ğg sagstá'le e'tkkõõzz pírr. Sagstõõllmõõžžin jää'kket, máid sää'mte'ğgest uvddum láá'jj (974/1995) 9 §:st šiotteet.

435/2023

4 §

Toi'mmjummuš

Sää'm äimmõs-suåvtõs va'lljad kõskkvuõdstes väärsaaggjää'dteei. Äimmõs-suåvtõs lij mie'rreemvåäldlaž, ko tu'mmstõktuõjju vuässá'tte saaggjää'dteei le'be oo'ccmõsån peä'l äimmõs-suåvtõõzz vuäzzlain.

Äimmõs-suåvtõõzz ciälklmid uu'det lää'ddkiõ'lle da sää'mkiõlivui'm.

5 §

Vuäzzlai toi'mmpâ'jj

Sää'm äimmõs-suåvtõõzz vuäzzli'žžen vuäitt toi'mmjed jäänmõsån kuõ'htt toi'mmpâ'j keäččlõõžži.

6 §

Pa'lkkõõzz

Sää'm äimmõs-suåvtõõzz vuäzzli'žže määu'set ee'kkpa'lkkõõzz. Saaggjää'dteei pa'lkkõs lij 5 000 eu'rred, väärsaaggjää'dteei 3 000 eu'rred da vuäzzla 1 500 eu'rred.

7 §

Viõ'kkepuättmõš

Tät asetõs puätt viõ'kke 1 peei'v njuhččmannust 2023.

He'Issnest 9.3.2023

Äggminister Pekka Haavisto

Halltõspiisar Karin Cederlöf

Stáhtaráđi ása hus

sámi dálkkádatrádis

Stáhtaráđi mearrádusa mielde mearriduvvo dálkkádatlága (423/2022) 21 § vuodul:

1 §

Barggut

Dálkkádatlága (423/2022) 21 § 2 momeanttas dárkkuhuvvon Sámi dálkkádatráđi eará barggut, mat gusket diehtovuodu buvttadeami, leat:

- 1) cealkámušaid addin maid eará dálkkádatpolitihka riikkaviidosaš plánain go dálkkádatlága 9—12 §:s dárkkuhuvvon plánain;
- 2) diehtovuodu buvttadeapmi álbmotlaš dálkkádatpolitihka váikkuhusaid árvoštallama ja čuovvuma várás sámi kultuvrra ja sámi vuoigatvuodaid oaidninvuogis;
- 3) cealkámušaid addin báikkálaš dálkkádatplánain dehe dálkkádatdoaimmain, mat gusket sápmelaččaid ruovttuguovllu;
- 4) dakkár eará go 1—3 čuoggáin dárkkuhuvvon diehtovuodu buvttadeapmi, mii doarju sámi kultuvrra dálkkádatrivdama goahcamis dehe dálkkádatrivdamii vuogáiduvvamis

2 §

Čoakkádus

Sámi dálkkádatrádis lea ságadoalli, várreságadoalli sihke eanemusat logi eará lahtu. Unnimusat bealli dálkkádatráđi lahtuin fertejit leat sámi árbevirolaš dieđu eaiggádat. Eará dálkkádatráđi lahtut fertejit ovddastit birasdiehtagiid dehe eará dálkkádatráđi bargguid dáfus guovddáš dieđasurvgiid.

Ságadoalli ferte ovddastit eará dieđasurvgiid. Várreságadoalli ferte leat sámi árbevirolaš dieđu eaiggát.

Dálkkádatrádis fertejit leat sámi árbevirolaš dieđu eaiggádat sámi ruovttuguovllu sierra guovlluin ja vejolašvuodaid mielde sámi sierra giellaovvkuin.

3 §

Ásaheapmi ja doaibmaáigodat

Stáhtaráđdi ása hus sámi dálkkádatráđi ságadoalli ja eará lahtuid njealji jahkái hávålássii birasministeriija ovdanbuktojumis. Birasministeriija bivdá evttohusaid dieđasurvgiid ovddasteaddji lahttun universitehtain, stáhta dutkanlágádusain, dálkkádatráđi bargguid dáfus guovddáš ámmátallaskuvllain ja Suoma dálkkádatpanelas.

Sámediggi válmastallá evttohusa dálkkádatráđi čoakkádussan sámi árbevirolaš dieđu eaiggádiid oasil. Birasministeriija ja sámediggi ráđđádallet evttohusas. Ráđđádallamiin doahhtaluvo, mii sámedikkis addojuvvon lága (974/1995) 9 §:s mearriduvvo.

4 §

Doaibma

Sámi dálkkádatráđđi vällje gaskavuodastis várreságadoalli. Dálkkádatráđđi lea mearridanválddálaš, go mearrádušdahkamii oassálastet ságadoalli dehe várreságadoalli lassin unnimusat bealli dálkkádatráđi lahtuin.

Dálkkádatráđi cealkámušat addojuvvojit suomagillii ja sámegielaide.

5 §

Lahtuid doaibmaáigodat

Sámi dálkkádatráđi lahttun sáhtta doaibmat eanemusat guokte doaibmaáigodaga maŋŋálaga.

6 §

Bálkkašumit

Sámi dálkkádatráđi lahttui máksojuvvo jahkebálkkašupmi. Ságadoalli bálkkašupmi lea 5 000 euro, várreságadoalli 3 000 euro ja lahtu 1 500 euro.

7 §

Vuoibmáiboahhtin

Dát ásahus boahhtá vuoibmái cuoŋománu 1 beaivvi 2023.

Helssegis 9.3.2023

Olgoriikkaministtar Pekka Haavisto

Ráđđehusčállli Karin Cederlöf